

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

P. n. gospodom naročnikom.

Od lastništva „Slovenskega Naroda“ nam je strogo naloženo, vsacemu naročniku, kateri nij naprej plačal naročnine, pošiljanje takoj ustaviti. To dajemo na znanje, da bodo oni gospodje, ki prihodnjih listov več ne bodo dobili, znali, da je vsled naših knjig njih naročnina potekla. Vse te gospode, ki hočejo list še dalje prejemati, prosimo, da se nemudoma s predplačo oglašijo.

Administracija „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 8. aprila.

Pretečeni teden smo prinašali svojim bralcem večje govore slovenskih državnih poslancev, poslovenjene po stenografskem zapisniku. Iz njih so Slovenci videli, da naši poslanci niso (po vzgledu prejšnjih zastopnikov našega naroda) leseno in tiho-modro z zaprtimi ustmi v državnem zboru v molku in strahu sedeli, — nego da so mirno a moško ponovili in pred vsem svetom proglasili želje slovenskega naroda po poroštvi našega narodnega obstanka, da so v novič terjali one pravice, katere končno doseči moramo.

Vseh avstrijskih Slovanov glas po pravu in pravici se je tu čul, nemilo pihal mimo do zdaj gluho-hlinskih Nemcev, a razlegal se ne samo po vsem slovanskem, nego i po drugem svetu. Govorili so Moravani v imenu češkega naroda, čul se je glas šlezkih, isterskih, dalmatinskih Slovanov, naglašali so svoje narodne pravice Rusini, in v imenu vseh Slovencev sta v budgetni

debatu zahtevala narodne pravice naša poslanca dr. Vošnjak in dr. Razlag.

Res je, da ti slovanski glasovi nemajo vsega vspela, ker so bili h koncu kar preglasovani, — ali v tem se gotovo govorniki sami nijso varali. V tacih velicah dolgoletnih bojih ne odločuje posamezen naval; pri naših protivnikih se predsodki nečejo na enkrat izkoreniniti, duh narodne nepravčnosti ne brž izginiti.

A brezvspešni ti glasovi zahtevanja narodne ravnopravnosti nikakor nijso. V tisku tisoč in tisočkrat pomnoženi, preko vsega evropskega sveta razširjeni so šli oznanjevat drugim narodom, da avstrijski Slovani smo zaveden narod, ki terja od države in od sosedov kar mu gre. In našim Nemcem samim, in naši vladi, in našim višjim krogom se bodo oči odprle, da izpregledajo celo veliko resnobo teh slovanskih klicev, ki se morajo vedno in vedno močnejše ponavljati in se tudi ponavljali bodo.

Naši slovanski poslanci so torej govoreči za naše narodne pravice storili, kolikor so storiti mogli, namreč svojo dolžnost in za to zaslužijo priznanje vsacega slovenskega narodnjaka.

Ako pak vidimo in čujemo v organih naše klerikalne stranke, v listih naših klečplazov vedno zaganjanje in lajanje v slovenske poslance, ako beremo prav otročajska kritikovanja in obiranja posameznih govorov, — vemo, zakaj je vse to, in nemamo volje polemizirati s tacimi ljudmi, ki hočejo slabo najti in za to morajo slabo ali graje vredno nahajati. Pustimo Bleiweisu v njegovih „Novicah“ veselje hudobno zagatavati se nad govori dr. Vošnjaka, dr. Razlaga, Pfeiferja

in Nabergoja, saj vemo da izvira njegova jezica le iz tega, ker ob volitvah narod njegovega nekdanjega veljavnega glasu nij hotel več poslušati, ko je proti omenjenim narodnjakom začel rovat in z vso perfidnostjo obrekovati jih. Torej moževa sodba nij nepristranska, nij hladnokrvna, ne velja nič. Isto take vrednosti so sodbe farovškega lista, ki najprej in nad vsem zastopa nadvlado višjega duhovenstva in duhovenstva sploh, kateremu je Rim prvi, — o j ta bi pred našimi poslanci v trombo slave trobil, — ko bi le malo pohinavčiti, poklečeplaziti, po-Costiti se hoteli. Kaj je tem patronom Slovanstva, ako nij služno jezuitskemu Rimu!

Pač je nam lahko sulico obrniti in naše klerikalce in klečepлаze vprašati po vseh, katere je njihov reprezentant grof Barbo dossegel s svojo znano elokvencijo in ženjalnostjo? In da višje idemo, dovoljevali bise našim novinarskim mežnarjem morda dati rajše premišljevat, zakaj vendar grof Hohewart nij niti ust odprl, ko je v budgetni debatu vprašanje slovanščine več dni na dnevni red prihajalo? Zakaj sploh Hohewart, tist „strah nemških ustavovercev“ nij nikdar še niti z eno besedico izdal, da Slovence zastopa? Mi smo namreč morda tudi tega mnenja, da ko bi bil prošnjam dr. Vošnjakovim, dr. Vitezičevim in družih za pravice slovanskega jezika v šoli pridružil se še tist vaš veliki strah nemških ustavovercev, dobljeno bi bilo vse, ka-li?

Za nas in za vsacega mislečega Slovence je narodno vprašanje, t. j. vprašanje Slovanstva prvo in najvišje vprašanje našega naroda in iz tega stališča sodimo mi in hočemo sojeni biti, to se ve, od poštenja-

Listek.

Govor škofa Strommajerja proti papeževi nezmožnosti

na rimskem cerkvenem zboru.

(Dalje.)

Tist apostol Pavel veruje tako malo v prvenstvo sv. Petra, da očitno graja tiste, ki pravijo (1. Pis. 1, 12): Jaz sem Pavlov, jaz pa Apollonov, jaz pa Kephasov, in jaz Kristov. Ko bi tedaj Peter namestnik Kristov bil, gotovo se ne bi Pavel predrznil, tako resnobno tiste grajati, ki so njegovi soapostoli bili. —

Tist apostol Pavel omenja apostole, oznanovalece, evangeliste, učitelje in pastirje, ko o zvanjih cerkve govori. —

Ne more se, poštovani bratje, niti misliti, da bi ta veliki apostol Pavel pozabil prvo zvanje t. j. papežstvo omeniti, ko bi tega imenovanje za res po bogu bilo. — Ta pozabljivost se mi zdi pa tako nemogoča, ka-

kor da bi zgodovinar tega cerkvenega zbora ne omenil njegove svetosti Pija IX. (več glasov se sliši: molči, brezbožnež molči!) Umirite se, poštovani bratje, še nijsem pri konci. Braneč mi nadaljevati dokazujete svetu, da krivico delate, ker želite neznanega člana te skupščine utolažiti.

Apostol Pavel ne omenja v nobenem listu, katere je na mnoge občine razposlal o tem prvenstvu. Ko bi to prvenstvo obstajalo bilo, po katerem bi z eno besedo cerkev vidnega poglavarja imela, ki bi v podučevanju neznoten bil, gotovo bi bil ta apostol omenil. Kaj sem rekel? on bi o tem jako važnem predmetu dolg list napisal. Kako bi bil on, ki je na resnici poslopje krščanskega podučevanja podignil, temelj in temeljni kamen pozabiti mogel? Ako tedaj ne moremo in ne smemo reči, da je apostolska cerkev krivoverna bila, to moramo vendar priznati, da cerkev nij bila nikdar lepša, čistejša in svetejša nego za dobe, ko še papeža nij bilo. (Krik: „nij res, nij

res.“) Naj gospod Laval ne govori: „Nij.“ Kajti ako si eden od vas, poštovani bratje, upa pomisliti, da je cerkev dan denes, ko ima papeža za poglavarja, čvršča v veri, čistejša v morali, nego je bila apostolska cerkev, ta naj očitno pred celim svetom izpove, ker to je središče, odkoder se bodo naše besede na vse kraje sveta razširile.

O papeževem oblasti nijsem našel ni spomina v spisih Pavla, Janeza in Jakoba. In sam Lukež, zgodopisec delovanja apostolov, pri razširjevanju Jezusove vere ne omenja te jako važne točke. To molčanje teh svetih ljudij, iz katerih listov en del kanoničnih ali od boga navdahnjenih spisov obstoji, mi je nerazumljivo; pa bi bilo to tudi tako neodpušljivo, kakor da je Thiers, ki je zgodovino Napolena Bonaparte pisal, cesarski naslov izpustil (ugovor, krik).

Tukaj vidim enega člana, ki s prstom na mene kaže in pravi: Glejte krivovernega škofa, ki je pod lažljivo zastavo v našo sredino prišel. —

kov, ker sodbo klečeplazov, hinavcev in klerikalnih bornirancev preziram o.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. aprila.

Ker vsled praznikov večeraj nij novin, in je politika sploh tudi praznovala, v tem predalu denes nemamo važnega zabeležiti.

Češki organ „Nation“, ki govori za to, da bi Čehi šli v državni zbor, da bi popustili „državopravnost“ in se poprijeli le narodnega stališča ter v zvezi z drugimi avstrijskimi Slovani dosegali, kar je doseči — izraža željo, da bi razni Palacky, Rigri in Clam-Martinići popustili vodstvo politike, ki Slovanom osobito Čehom ne prinaša dobička.

Cesar naš je, kakor „N. fr. Pr.“ pripoveduje, papežu v posebnem pismu, ki je véliko nedeljo v Rim odšlo, odgovoril na njegovo izjavo, s katero se rimski škof vtika v posvetne reči naše avstrijske države.

Hrvatski „Obzor“ prinaša osnovo postave, ki bo de hrvatskemu zboru predložena, in ki določuje, da na Hrvatskem od slej ne bo de več velikaši imeli virilnih glasov v zboru, nego bodo le 16 poslancev izmeje sebe volili, kakor pri nas velikoposestvo. Tudi to je za Hrvatsko važen napredek.

Vnanje države.

Francoska vlada misli poslance Adam in Victor Hugo sodnijsko preganjati, ker misli, da sta Rochefortu pomagala k ubege in k vrnitvi v Evropo. — Mac-Mahon misli zdaj, ko narodna zbornica nema zasedanj, potovati po nekaterih departementih. Kakor se piše, misli v različnih mestih povedati svoje nazore o septenatu in svoji politiki. Rojalistična članova v ministerstvu, Depeyre in Larcy se ustavljata temu projektu, ter izstopita iz ministerstva, ako se izvrši, še preden se zbornica zopet snide. Vlada predloži takoj, ko se zbornica zopet otvori, zakonsko osnovo o oživetovenji zgornje zbornice, katere prezident ima biti eventuelni naslednik prezidenta republike. Vlada bo de zahtevala nujnost posvetovanja. „Moniteur“ konstatira, da stavi frakcija legitimistov takoj pri sestopu zbornice vprašanje o monarhiji. Sliši se, da hoče grof Chambord sam to zadevo v roke vzeti, ter jo skušati uresničiti. „Journal officiel“ poroča, da se je sklenila francosko ruska trgovinska in brodnjska pogodba in konzularna konvencija.

Španski telegrami poročajo, da je več republikanskih baterij pri Carrerasu začelo ogenj. Karlisti pak nijso odgovorili, nego so se poskrili.

Italijanski list „Perseveranza“ svetuje italinisimom v Trstu, naj svoja buda-

lasta rovanja in težnje po aneksiji popusté, češ, da hoče Italija z vsemi sosedi, osobito pa z Avstrijo v miru živeti, da mora pokazati, da je njena politika poštena in odkritosrčna, in da ne bo de več rabila sredstev, katera so jo v celoto zedinila.

Dopisi.

Iz savinske doline 6. aprila [Izv. dop.] (Županove pisanke.) Ker se sploh o velikonočnem času piirbi ali pisanke dele, so tudi naši št. Pavlani dobili od svojega županstva za pisanke — nove, uže dolgo pričakovane občinske volitve, katere so se proti postavi uže dolgo odlagale okolo mesec dni, tako da celi ta čas nijso imeli pravega, po postavi veljavnega občinskega zastopa, tedaj tudi nepostavno županstvo. Uzrok odlaganja teh volitev je velika, a lahka uganka. Zakasnenje je prouzročil le županski urad s svojim posebnim namenom, ker nij ob pravem času začel potrebnih volilnih priprav izdelovati. Ako bi se vsake tri leta za toliko časa volitve odlagale, izgubilo bi se v 36 letih eno celo leto v nepostavno občinsko vlado. A omenjeno vladarstvo je vendar važno, kajti odvisen blagor cele občine. Kakor se čuje je támošnji dosedanji župan iz góle ljubezni in blagoželnosti do občine, iz občinske blagajnice za trud 150 gld. odšteti pustil. Je-li to plačilo zaslužil, vedo samo tisti ki so mu ga privolili. Torej št. Pavlski volilci zdramite, pogovorite in posvetujte se péed volitvijo, koga hočete v občinski zastop izvoliti. Saj imate v vsaki vasi gotovo nekaj zato sposobnih domačih rojakov, ki imajo srce do vas in ljubijo pravico. Tedaj na dan volitve 14. apr. združite se v ogromnem številu, ter povzdignite svoje zedinjene glasove, za za vredno spoznane rojake. — Bodite edini v glasovanji, da ne bodo zaradi razcepljenih glasov prišli vmes oni, ki nemajo za vas srca i ne prave ljubezni, pa tudi taki ne, ki po postavi za to sposobni nijso.

Z Dunaja 7. aprila. [Izv. dop. Smrt mladega advokata in vrlega narodnjaka dr. Bratkoviča nij samo britko zadela njegovih osebnih prijateljev, ki so v njem ljubili blagosrčnega tovariša, nego nemilo je dirnila tudi nas slovenske useučiliščne študente. Znamo namreč (in povedano je bilo tudi uže v „Slov. Narodu“), da je pokojni

dr. Bratkovič v poslednjem času energično bil se poprijel uže davno sprožene, po trgovci gosp. Kapusu iz Celja zopet v vašem listu priporočane ustanovitve podporne zaloge za slovenske useučiliščne študente. Kakor čujemo, ga je smrt v sredi njegovega blagega dela pograbila.

Prijatelji in znanci pokojnega in narodnjaki sploh bi spomina njegovega po mojem mnenji ne mogli lepše praznovati, nego, ako ne pusté, da bi s smrtjo Bratkovičevo zopet umrla tudi lepa ideja ustanovljenja podporne zaloge za uboge študente, katero je dr. Bratkovič v zvezi z drugimi krškimi in štajerskimi rodoljubi snoval. Nadaljujte, kar so predniki lepega začeli in pokažite tako, da duh ne umrje, ako i truplo ide počivat pod hladno gomilo.

Iz Budim-Pešte 7. apr. [Izv. dop.] Vsa prizadevanja, strančice našega državnega sabora v dva taborja, v dve veliki stranki, v eno vladno in v eno opozicijsko, zdiniti, bodo težko zaželeni vzpeh imela. Vsi kriče: sloga, sloga in opet sloga, pa bolje ko kriče, po slogi, bolje so nesložni, bolj se v strančice in frakcije krušijo. Z vstopom Ghyczyjevím v novo ministerstvo mislilo se je, da bo po njemu ustrojena srednja, ali bolj rekoč posređovalna stranka, se amalgovala z Deakovo stranko. To pričakovanje se pa nij obistinilo. Srednja stranka je ostala samostalna stranka, glaseča — kakor se ujev zdi — sedaj za, sedaj proti vladi. Pod geslom „združena državopravna opozicija“ naredil se je poskušaj, zdiniti vse opozicijske frakcije v eno taktično telo. Vtemeljil se je v ta namen novi list „Egyetértés“ (Sloga), katerega prve številke so uže pred veliko nočjo izšle. Prve dni se je o egyetértésu mnogo govorilo, denes je pa tudi uže govorjenje o njem premagano. Opozicija ta obroč ne bo skupaj držal, krušila se bo tudi za naprej, kakor do sedaj v frakcije. Iz tega stanja pa nema nobeden večjih koristi nego naše novo ministerstvo. Samo v tej in takej situaciji more na krmilu vzdržati se. — Nasveti, katere je odbor deveterih za poboljšanje finančnega stanja državnemu saboru predložil, ne zadržavajo nič posebno novega, dasiravno obsega pododborov izradek baje 180 pisanih pol. Njegovi nasveti temelje se na izrazih varčnost in povišenje davkov, vsak

Ne, ne, pošтовani bratje, nijsem jaz v to častno skupščino kakor malovrednež skoz okno prišel, nego skoz vrata, kakor tudi vi vsi. Moj škofovski naslov dal mi je za to pravico, in kot kristjana sili me vest izreči, kar imam za resnico.

Molčanje sv. Petra je dosta veljaven dokaz. Ko bi ta apostol namestnik Kristusov na zemlji bil, za katerega ga mi razglušujemo, tedaj bi tudi on sam gotovo za to vedeti moral, ali ko je on za to znati moral, zakaj se nij on vsaj enkrat kot papež ponašal? Mogel je tako delati na binkoštno praznike, ko je prvokrat pridigal; ali on tega nij storil, mogel je to storiti tudi na cerkvenem zboru v Jeruzalemu ali v Antiohiji, pa tudi tega nij storil; pa kot tacega se ne kaže tudi v onih dveh listih, katera je napisal za cerkev. — Pošтовani bratje, morate-li vi sebi tacega papeža predstaviti, da je Peter v resnici papež bil?

Ko ga uže za papeža imeti hočete, na-

ravno je, da tudi trditi morate, da je njemu ta dejanstvenost nepoznana bila. Ali vprašam vsacega, kdor je vstanek nekoliko misliti, da li so taka umovanja mogoča? —

Jaz trdim, da cerkev za časa apostolov papeža nij imela, in ako se protivno trdi, morali bi vse svete spise ali popaliti ali čisto prezreti.

Od vseh strani slišim: nij li Peter bil v Rimu? nij li bil križan z glavo doli obrnen? nijso li mesta, s katerih je podučeval, na katerih je sveto mašo bral, v tem večnem mestu?

Da je Peter v Rimu bil, dokazuje se, pošтовani bratje, samo z ustnim poročilom; ali ako je bil tudi škof v Rimu, kako morete iz njegove škofovske časti tudi njegovo poglavarstvo dokazati? Skaliger, neki veleum, se nij zdržal trditi, da se škofovanje in prebivanje Petra v Rimu med smešne pravljice šteti mora. —

(Krik: zamašite mu usta! doli ž njim.)

Pošтовani bratje! pripravljen sem molčati, ali nij li bolje v tacem zboru vse preiskati, kakor to apostol zapoveduje, ter samo kar je dobro verovati? Ali mi imamo diktatorja, pred katerim se mora celo sama njegova svetost Pija IX. uklanjati in molčati. In to je zgodovina. Ta nij kot kaka pravljica, s katero bi se ravnati moglo, kakor lončar s svojo glino. Zgodovina je dragi kamen, ki črke na steklo reže, katerih ne moreš nič več zbrisati.

Dozdaj sem se opiral zmirom na zgodovino, pa ako za apostolskega časa nij besedice o papeštvu našel nijsem, to nij moja krivnja nego zgodovine, želite-li me dolžiti sprevrčanj? storite, ako to morete.

Z desnice slišim besede: Ti si Peter, in na to skalo bom sezidal svojo cerkev. (Math. 16.) Temu prigovoru želim, pošтовani bratje, precej odgovoriti, ali poprej hočem vam sad svojega preiskavanja iz zgodovine priobčiti.

Ker nijsem za apostolskega časa ni

izraz se ve da „cum grano salis“ vzet. Uprava naj se ceneja naredi s tem, da naj se nekoliko agend občinam naprti. Kljubu temu se pa tudi pododboru deveterih nij posrečilo, bilanso med državnimi dohodki in stroški uže za prihodnje leto v ravnovesje dovesti, nego ta bilansa bi se po njegovem računu stoprv leta 1878. doseči dala, če je res.

Zmaga kandidata s rbske narodne stranke dr. Polita v Pančevu je zopet enkrat našim Magjarom pokazala, kako malo privrženikov ima ideja magjarske države med Srbi. Zagrebški „Obzor“ je pred nekoliko časom Srbom svetoval naj se ločijo od svojih vodjev Miletića, Subotića, Kostića, Polita in drugih. Razlogi tega čudnega nasveta so bili še čudnejši. Zagrebškemu „Obzoru“ nij prav, da stoje ogerski Srbi v državopravnej opoziciji proti Magjarom. Po „Obzorovem“ mnenji ne bi smela opozicija srbskega naroda tako „žestoka“ biti kakor je, ampak bolje čedna in boljehlelvna. „Zastava“ je „Obzoru“ odgovorila, in volitev v Pančevu mu je „ad oculos“ pokazala, da se srbski narod čvrsto drži svojih vodjev.

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče) je bilo zadnji pondeljek, ko je bila benefica regisseurja Nolija, dobro obiskano. Igra „Godčeve pesni“ je dopala. Med igralci nam je ta večer pohvaliti g. Juvančiča. G. Jekovec se je pač mnogo trudil, a naložili so mu bili rolo, ki je bila čez njegovo moč. G. Noli je dobil dva lepa venca.

— (Iz Škofje Loke) se nam piše: Velikonočni pondeljek je napravila naša čitalnica veselico. Na mnogostransko željo ponavljala se je prosto za manji oder okrajšana burka „Lumpaci Vagabund“. Prizori so vzbudili premnogo smeha in petje občno pohvalo. Trojica je bila izvrstna; zlati Kneftra in Klopčič sta bila izvrstna komika. Po igri je bila „Tombola“ in „ples“. — Veselica je bila dobro obiskana in prav živahna ter je očitno pokazala, da naša čitalnica za drugimi ne zaostaja.

— (Mariborska čitalnica) se je preselila iz starih precej nepristopnih prostorov v drugo stanovanje v gospodске ulice, v „hôtel Erzherzog Johann“.

spominka o papeštvu našel, mislil sem, da bom o tem morda kaj v cerkveni zgodovini našel. Odkritosrčno vam rečem, iskal sem je-li se v prvih štirih stoletjih kje ime papež najde, ali glejte, nikjer ga nijsem našel. Gotovo nobeden od Vas o velikej veljavi velikega in slavnega Avgustina, sv. škofa Hippijskega ne dvomi. Ta pobožni učitelj, dika in slava katoliške cerkve, bil je tajnik na cerkvenem zboru v Melivi. Med zaključki te častne skupščine moreš sledeče jako važne besede najti: „Kdor se želi na one onkraj morja pozivati, tega naj nobeden v Afriki v cerkveno občino ne sprejme.“ Afrikanški škofje nijso hoteli rimskega škofa priznati; še več, — vsacega so pregnali, ki se je na Rim skliceval.

Iz šestega cerkvenega zбора, ki je bil v Kartagi pod škofom Avrelijem, pisali so ti škofje na Celestina, škofa rimskega, njega opominjaje, da naj ne primlje prizivov, katere bi mu afrikanški škofje in duhovniki

— (Dr. Mencinger), advokat v Kránji namerava preseliti se za advokata v Krško.

— (Gozdskih požarov) je letos povsod mnogo, tako tudi pri nas. V Kočevju je grofu Luigi pogorelo 35 oralov gozda; pri Logatci je v Windischgrätzovem gozdu zgorelo 15 oralov smrekovine; blizu Cušperka je 2. t. m. tudi nekaj gozda zgorelo.

— (Klobuk z glave zbil) je v Gorici postrešček v soboto na „Travniku“ nekemu gospodu protestantu, ko je baš procesija iz cerkve prihajala in se ta nij odkril. Po pravici razžaljeni gospod je tožil predzrneža pri policiji, katera je fanatičnega pobalina za praznike v ječi sedeti obsočila.

— (Umor.) V Fari dve uri od Gorice, so včeraj (6. apr.) v neki krčmi pili vaščanje. Neki Marega, pijan, začne razzajati po sobi, njegov tovariš hotel ga je pomiriti, a Marega, besen sproži nanj dvocevno pištolo, k sreči ga nij noben strel zadel. Ta pa, imevši i on pištolo pri sebi (Furlani so malokedaj brez orožja), pomeri nanj in zadene ga tako, da se je takoj mrtev na tla zgrudil. Umorilca so denes v Gradiško odpeljali.

— (Vreme) imamo zadnje dnij zopet jako mrzlo. Včeraj je celo sneg naletavati poskušal.

Razne vesti.

* (Velik dar.) Zagrebški nadškof prevz. gosp. Josip Mihalović je daroval za zagrebško univerzo 30.000 goldinarjev.

* (Šesterčki.) Pretekli teden je v nekem trgu na gorenjem Avstrijskem neka mati porodila šest otrok. Vsi so bili popolno zraščeni, a dva sta umrla uže čez nekaj ur, drugi štirjka pa malo pozneje. Oče je reven delavec.

* (Velika riba) se kaže zdaj v Pešti. Vlovljena je bila v Donavi ter meri 9 čevljev.

Tržna poročila.

Z Dunaja 4. apr. Kakor oni teden, je bil tudi ta sejm jako zaspan. Žita se je posebno malo prodalo. Pšenice se je prodalo okolo 15.000 colnih centov; cene so bile počez take, kakor oni teden, pri nekaterih sortah pa za 5 do 10 kr. nižje. Prodali so je 7000 colnih centov. Rež je imela malo kupcev, akopram so jo za 10 do 15 kr. cenejše dajali. Ječmena se je več ponujalo nego rabilo, pa je tudi v ceni malo padel. Prodali so ga 3500 vaganov. Koruza je ostala pri poprejšnjih cenah in se je je

tudi precej prodalo. Ovsu, ogerskega je jako malo, vzeli so ga skoraj vsega špekulantl, zaradi česa je cena pri centu za 50 kr. poskočila. Cene moke padajo, pa se je ipak ne more nič prodati.

Iz Budapešte 4. apr. Takoj v začetku tedna se je videlo, da se prazniki približujejo. Mirnost v trgovini se ima pripisovati edino le majheni potrebi. Zato pa tudi kupci nijso imeli nič prav posebnega veselja; tako se je zgodilo, da je pšenica, katere se je komaj 50.000 centov prodalo, najboljša za 10 kr., slabša pa za 15 do 20 kr. cenejše mogla prodati se. Rež je bila tudi po 10 kr. cenejša, proti koncu pa si je malo opomogla. Prodali so je 8000 vaganov. Ječmena pa se iz začetka po ceni pretekelega tedna nij dalo nič dobiti, in so morali kupci za 10 do 15 kr. višje cene privoliti, in so na ta način osvojili si okolo 10 do 15000 vaganov. Koruze se je prav malo pripeljalo; zato so jo morali trgovci po 5 kr. dražje plačevati. Pri ovsu so špekulantl in konsumentl za 10 do 15 kr. več privolili, ker se nij nadejati, da bi se ga kaj dosti še pripeljalo, ker nij vode, v drugič pa tudi zato, ker se zaradi slabega vremena ne da sejati. Prodalo se ga je pa vendar samo 20.000 vaganov na konsumente. Kar se sočivja tiče, so je kupovali le bolje za seme, kakor za jed. Judovski prazniki so bili vzrok, da je bila trgovina slabša. Beli fižol je bil po 5 in pol do 6 in pol gl. Leče je bilo malo na prodaj in je zato po 9 do 10 gl. Pšeno po 8 gl. 40 kr., proso po 4 gl. 95 kr. do 5 gl. 15 kr. Krompirja se je po vseh železnikah veliko pripeljalo, in se je prodajal ogerski po 2 gl. 50 kr. do 2 gl. 80 kr., češki pa po 3 gl. 20 kr. dunajski cent. — Volna je imela ta teden prav živahen trg. Prodalo se je okolo 1000 bal; srednja in slabša sorta po 72, 83, 97, 100 gld., ruska po 152 do 153 gld. cent. Mast se je podražila; bila je po 42 do 43 gld. brez soda, po 44 do 45 gl. s sodom, amerikska po 35 do 35 gl. 50 kr. Domači špeh je bil po 37 do 38 gl., lanski po 32 do 33 gl., ameriksanski po 32 gl. 25 do 75 kr. Češplje so bile po 20 do 21 gl. Vinški kamen po 31 do 33 gld. Med po 19 do 22 gld. Vosek po 85 do 86 gl., najlepši po 95 do 98 gl. Detelja lucernka po 27 do 32 gl., rudeča po 27 do 28 gl.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalescière du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane

pošiljali, da naj za naprej poslancev ali komisarjev okolo ne pošilja in da naj človeške ošabnosti v cerkev ne vpeljava.

Da je patrijarh rimski precej s početka poskušal vso vlado in največjo čast v svojej osobi zediniti, to je čisto poznano; ali tudi to je očitno, da take moči on nikdar nij imel, kakoršno mu pripisujejo ultramontanci. Bi se li bili afrikanški škofje — še pred Avguštinom upali, zabranjevati prizive na njegovo najvišjo sodnijo delati, ko bi bil imel najvišjo moč? — Rad priznam, da je imel rimski patrijarh prvo mesto, kakor to postava Justinijanova pravi: „Naredimo po zaključkih štirih cerkvene zборе, da bode sv. oče starega Rima prvi škof in nadškof v Carigradu, ki je Novi Rim, da bode drugi.“ Na to boste vi rekli; priklanjaj se tedaj papeževej najvišji moči.

Ali, spoštovani bratje, ne sklepajte prehitro, ker postava Justijanova ima takle napis: „O redu mest patrijarhov.“ Tukaj je

samo prvenstvo narejeno, ali ne ob enem tudi moč višjega vladanja dana. Na primer, ko bi se vsi italijanski škofje sešli v Florenciji na zbor, pa da prvenstvo prvi škof iz Florence ima — ravno tako na istoku patrijarh Carigrški in v Angleškej nadškof Kenterburški. Ali iz tega prvenstva ne more si nobeden od teh najvišje moči nad svojimi sodrugi izpeljavati. Važnost rimskih škofov ne izhaja iz božje moči, nego samo iz važnosti mesta, v katerem stanuje. Gospod pariški škof nema večje časti od nadškofa Avignonskega, ali zato mu daje Pariz znamenitost, katere ne bi imel, ko bi svojo palačo na Rhoni mesto na bregih Seine imel. Isto velja tudi v državljanskih in političnih okolnostih. Prefekt iz Florencije nij mogočnejši, nego li oni iz Više, ali v državljanskih in političnih odnošajih ima pa vendar večjo važnost.

(Daje prih.)

